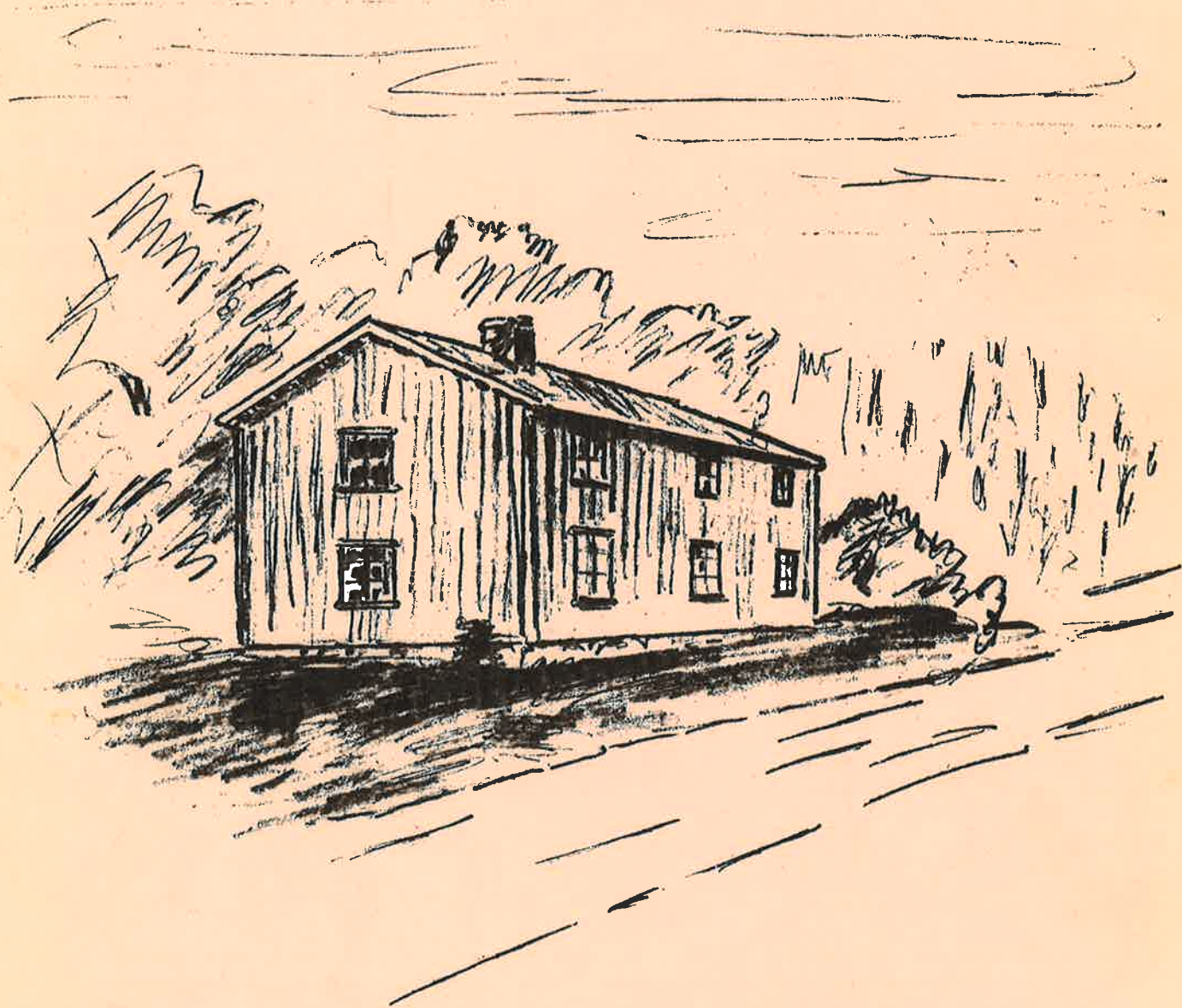

SLÄKTFÖRENINGEN

1966

BÅGENHOLM- HÅBOLSSLÄKTEN

BERGSLÄTT i DALSED

Om Bergslätt i Dals Ed och några av dess ägare.

Den äldste av "de sju håbolsgossarna", Petter Eriksson i Högkil (1759-1826) var sannolikt en av de förmögnaste bönderna i denna del av landet. Boupp-teckningen efter honom visar detta, den upptar nämligen inte mindre än 19 gårdar och bland dessa ett flertal hela hemman.

En av Petters många egendomar, Bergslätt i Dals Ed, stannade kvar i släktens ägo under flera led. Sonen Andreas i Vagne torde ha varit ägare där, men bodde aldrig på Bergslätt, vilket däremot hans son Erik Andreasson (1817-71) gjorde i många år.

Erik hade 11 barn, varav flera dog i unga år. Sönerna Petter Erik (1849-98), Karl Henrik (1854-1930) och Otto Johan (1861-1926) var på sitt sätt färgstarka personligheter med rik begåvning. Den förstnämnde var inte minst bekant som skicklig charaddiktare med skarp satir, Henrik var musiker, bl. a. klockare i Töftedal under många år medan Otto huvudsakligast ägnade sig åt affärsverksamhet. En av döttrarna, Anna Katarina (f. 1843) blev gift med Karl Petter Johansson från Tostebo i Håbol, broder till häradets mångårige riksdagsman J. M. Johansson i Mellbyn. Karl Petter var på sin tid en mycket begåvad och skicklig violinist. Anna Katarina bodde på Bergslätt och hade tre barn.

Om gårdens manbyggnad kan noteras att den är en av de äldsta på västra Dal och att den utan nämnvärda ändringar har bevarats i sitt ursprungliga skick fram till våra dagar. Exteriören torde vara nära nog densamma som på Petter Erikssons tid. Under senare år har detta unika byggnadsminne även observerats av kulturvårdande institutioner och utsända från Nordiska museet har gjort uppmätningar, ritat och fotograferat den gamla släktgården.

Sägenfloran om ovannämnda "håbolingar" är ganska rik och frodig. Bland de anekdoter som har anknytning till Bergslätt kan nämnas historien om hur den mäktige Högkilsbonden Petter Eriksson under en nattlig färd till denna sin gård snöpligen hamnade i löjtnant Gustaf Ekelunds varggrop på västsidan Lilla Lee. Han hade varit med i ett glatt lag till frampå natten och tog genvägen över den isbelagda sjön. På västsidan kom han emellertid för långt till vänster och därvid bar det sig inte bättre än att han med sitt ekipage störtade ner i den mycket djupa varggropen. Som tur var hade han en dräng med som satt på kuskbocken och denne klarade sig från att hamna i djurfällan. I stället skyndade drängen till gården Västra Ed, där löjtnanten då bodde och så bådades det upp en räddningsexpedition som gav sig iväg till Petters undsättning. Efter äventyret inbjöds Högkilsbonden till frukost hos E., som fick avge löftet att inte berätta om missödet, Petter var nämligen rädd att det skulle komma till morbroderns, riksdagsman Petter Bågenholm på Strand kännedom. - Får han veta det, så gör han gly av mej, sa Petter.

Petters sonson Erik Andreasson hade ärvt mycket av sin fader Andreas upptågsfullhet. Ibland gick det så långt att hans framfart uppmärksammades av myndigheterna. En gång kallades han att inför sockenstämman i Håbol svara för sin oregerlighet. Uppdraget att kalla honom fick sexmannen Arvid på Gäserudskasen. Erik bodde då i Vångsjö och när Sexmannen kom dit mötte han Erik i farstun. Han framförde omedelbart sitt ärende. Sinnet rann till på Erik som röt: - Va ä du för en eländig Jenseladd. Och därmed fick han tag på en ugnssopa som stod vid farstuväggen, doppade denna i en dypöl utanför och rände i näsan på Arvid. Denne blev rädd och sprang sin väg. Erik blev road härav och jagade honom med sopan i högsta hugg ända till Kasene.

Berättelsen om hur han inspirerades av Tegnér's Frithiofs saga iförd vargskinnspäls skrämde halvt ihjäl fru Båfverfeldt i Vassända är ett typiskt prov på Eriks ställiga humor. Vid inträdet till fru B. bar han en stor stav

fortsättning Bergslätt i Dals Ed

och deklamerade en känd strof ur den Tegnérska dikten. Fru B. trängde sig i förskräckelsen in i en skrubb för att gömma sig för den tokige "vikingen" och från detta gömställe kunde den korpulenta damen inte komma ut förrän man huggit upp dörröppningen en hel del decimeter.

Historierna om dessa håbolingar är otaliga. I många fall är de belysande för livet och förhållandena och den roll dessa särpräglade människor spelade i sin bygd.

Tage Heimer

Redogörelse för verksamheten år 1966

Under verksamhetsåret 1966 bemärks att släktmöte hållits i Gäserudsstugan söndagen den 14 augusti. Verksamheten har därjämte bland annat omfattat fortsatt distribution av släktboken.

Till släktmötet hade flera medlemmar än någonsin tidigare mött upp. Efter det sedvanliga och välsmakande kyrkkaffet började mötesprogrammet med att rektor Erland Borglund, Dals-Långed, på ett medryckande sätt kåserade om Dal och dalslänningarna. Därfeter följde allsång, som vanligt med bravur ledd av Olle Eriksson, Ulfsbyn. Själva släktmötesförhandlingarna, som leddes av ordföranden Magnus Bågenholm, började med parentation över avlidna släktmedlemmarna Anna Andersson, Svanesund, Ingeborg Bågenholm Åmål, Iréne Legardt, Göteborg, Thyra Lundqvist, Åmål, och O.G. Magnusson, Råggård. Bland beslut som fattades kan nämnas att nästa släktmöte skall hållas i augusti 1968, då föreningen fyller 20 år, samt att årsavgiften skall utgå med Kr 15.- för dem som samtidigt önskar anslutning till Håbols Hembygdsförening och med Kr 10.- för övriga samt för minderåriga med Kr 5.-.

Styrelsen samt dess suppleanter fick följande sammansättning:

Magnus Bågenholm, ordf., Olle Eriksson, vice ordf., Gösta Karlsson, sekreterare och kassaförvaltare, Per G. Bågenholm, vice sekreterare, samt Siwert Bågenholm, Bertil Staland och Per Wägnegård med Carl-Olof Magnusson, Nils Bågenholm, Ebba Hansson, Tage Jansson och John E. Johansson som suppleanter. Till revisorer utsågs Astrid Bågenholm och Vera Eriksson och till deras suppleanter Anna Bågenholm och Sissi Carlsson. Till programkommitté utsågs Magnus Bågenholm, Olle Eriksson, Vera Eriksson, Ebba Hansson och Märta Magnusson.

Efter släktmötet intogs gemensam middag i Magnus Bågenholms fastighet i Gäserud.

Som ekonomisk redogörelse kan nämnas att under året influtit 94 årsavgifter med Kr 1.299.07, att för släktböcker influtit Kr 626.90 inklusive oms och porton samt att i årsavgifter till Håbols Hembygdsförening jämte porton utbetalats Kr 614.50. Kapitalbehållningen vid 1966 års slut utgjorde Kr 3.539.09. Fullständig ekonomisk redovisning kommer att göras i verksamhetsberättelsen för år 1967.

Som tidigare har nämnts planerar styrelsen att låta resa en sten i Högkil i Håbols socken till minne av riksdagsmannen Peter Andersson. Minnesstenen skall om allt går som beräknat vara färdig till 20-årsjubileet 1968.

Avslutningsvis ber vi om överseende med dröjsmålet med årsredogörelsen. Men som ursäkt får vi anföra att liksom vid allt ideellt föreningsarbete har vi fått ta hänsyn till såväl frivilligt medverkandes tid som möjligheterna att hålla framställningskostnaderna nere.

Ed och Dalsjöfors i december 1967

Magnus Bågenholm Gösta Karlsson

Medlemsförteckning år 1966

	släktreg.nr	
Almer, Emmy	1387	Rudebäcksgatan 6 A, Sunne
Andersson, Lars A.	908	Gömme, Svanesund
" Lisa	1784	Box 146, Åsensbruk
Bausback, Dora	2028	Sparsnäs, Strand
Berglund, Maj	1745	Fack 19, Färgelanda
Bråberg, Barbro	1754	Hugeryd, Råggård
Bågenholm, Anna	1025	Garverigatan 3, Göteborg
" Astrid	17	Dr Saléns gata 9, Göteborg
" Ester	1319	Pokalvägen 4, 4tr, Stockholm SV
" Ewa	10	Storhöjdsgatan 9, Göteborg
" Gunnar	1347	Södra Blekan, Brålanda
" Gösta	23	Karl Johansgatan 64, Göteborg V
" J. H.	896	Klarvädersgatan 8, Göteborg H
" Karin	1321	Stenkastgatan 10, Västra Frölunda
" Clara	901	Mölby Sörgård, Svanesund
" Magnus	18	Västra Edsgatan 4, Ed
" Nils	1025	Drottninghuset, Rosersberg 2
" Per G.	19	Adolfsbergsgatan 4, Åmål
" Sivert	10	Storhöjdsgatan 9, Göteborg
" Sven	901	Mölneby Sörgård, Svanesund
" Sven E.	1332	Munkebäcksgatan 34 C, Göteborg
" Torsten	1346	Torggatan 6, Arvika
" Åke	1351	Rocksjögatan 2, Jönköping
Dahlberg, Alice	742	Häradsvägen 1, 5tr, Södertälje
Daniels, Harold B.	1990	62 Maple Str. Brattleboro, Verm, USA
" Margaret E.	1990	" " " "
Ellingsen, Anne-Brit	2032	Å i Lofoten, Norge
Elow, Ingrid	1775	Box 147, Brålanda
Eneström, Ingeborg	155	Birger Jarls gatan 73-75, Stockholm
Engström, Olga	2618	Nedåkersgatan 6, Göteborg
Eriksson, Eva	2052	Bostället, Ljungstorp
" Hanna	1393	Kallkällevägen 6, Dals-Långed
" Olle	1394	Ulfby, Dals-Långed
" Vera	1385	Bäckeåkers
Ewerhard, Elise	1061	Ålundagatan 10, Örebro
Ewers, Ingegärd	1364	Parstugegatan 7, Västerås
Forsberg, Nils Fr.	1960	Dåwö gård, Munktorp
Fredriksson, Maj	1371	Stenebyhem 2, Billingsfors
" Verner	1373	Pl 663, Ulfserud, Dals-Långed
Gerdén, Erik	544	Trädgårdsgatan 3, Åmål
Gille, Stina	1961	Odengatan 16, Sandviken
Gredander, Lewi	2192	Prästgården, Storsjö kapell
Greer, Norma (ständig medlem)	1771	8709 E. Arcadia Ave, San Gabriel, Calif.
Gundemark, N. E.	2012	Rödclintsgatan 7, Göteborg H
Gustafsson, Erik	1793	Storgatan 25, Årjäng
" Karl	2011	Karl Gustafsgatan 26, Göteborg
Hansson, Ebba	2232	Ängsvägen 1, Ed
" Henrik	2052	Havden, Dals-Långed
Heimer, Elsa	1027	Pl 1364, Norebyn, Dals-Långed
Hellström, Börje	1073	Svartviksv. 6, 2 tr, Bromma
Henricsson, Berit		Tapströmsvägen 10, Ekerö
Hermansson, Hedvig	1195	Alphyddan, Bollebygd
Hoborn, Henrik	1765	Fritsla
Holm, Lennart	1035	Tiundagatan 43, 8 tr, Uppsala
Huss, Ingegärd	1781	Vänersborg
Janhäll, Margaretha	1364	Hagåkersgatan 22, Mölndal
Jansson, Tage	1670	Bjurviken, Håbol
" Rune	1670	" "
Johannisson, Edith		Virvelvindsgatan 4, Göteborg H

Johansson, John E.	1677	Granåsvägen 15, Bengtsfors
" J. R.	2427	Herrebråten, Mellerud
" Tora	"	Rånnumsgatan 2, Trollhättan
Karlsson, Britt		Box 79, Ed
" Ejnar	1970	Skränna, Tösse
" Börje	1806	Takenetorp, Högboda
" Gösta	1362	Storgatan 25, Dalsjöfors
" Sissi	1817	Sundsborgsgatan 13, Säffle
" Tor O. (Åke)	1361	3058 Hawthorn Str, San Diego, Calif, USA
Kruse, Brita	1051	Bánérgatan 46, Stockholm
Lager, Per	2643	Peter Baggegatan 8 A, Trollhättan
Larsson, Adolf	1955	Torggatan 9, Åmål
" Jenny	1785	Box 2085, Torsby
" Svea	2220	Stommen, Håbol
Lindman, Maja	1080	Fredsgatan 12, Sundsvall
Ling, Erik	2231	Övre Solhemsgatan 1, Bengtsfors
Lundqvist, Claes	1023	Ängsgatan 5, Säffle
Magnusson, Carl-Olof	399	Pl. 1671, Högsäter
" Märta	399	" "
Marin-Ericson, Sofie	1990	62 Maple Str, Brattleboro, Verm., USA
Marcus, Lily	1779	Solvallavägen 9, Sundbyberg
Melander, Eva	1669	Storgatan 21, Bengtsfors
Moe, Hanni	2038	Chr. Augustgatan 19, Oslo
Nelson, Roy	1276	Björtveten, Bäckefors
Nilsson, Inga-Britt	1780	Rämmene gård, Värmlandsbro
Olsson, Elna	1411	Pl 874, Ång, Ed
" Iréne	1772	Starlanda, Råggård
Paulsson, Hjalmar	1700	Högakas, Högsäter
Pedersen, Ruth		Alfhöjdsgatan 7, Mölndal 2
Peterson, Knut Erik	1397	Kölviken, Torrskog
Peterson-Berger, Arnljot	1069	S. Aspgatan 3, Alfredshem
Potath, Marie	1105	Bygatan 16, Göteborg SV
" Stig	1106	Piltegatan 3 C, Mölndal
Rosell, Erland	980	Bockhornsvägen 1, Linköping
" Carl-Otto	985	Box 10, Ölands Skogsby
Rödin, Alf	180	Pl 1128, Gäserud, Ed
Salomonsson, Stina	1693	Kobbarnas väg 8, Göteborg Ö
Skogh, Marianne	399	Pl 705, Gustavsfors
Staland, Arnold	1358	Åsögatan 89, Stockholm
" Jan	1358	" "
" Lena	1358	" "
" Åsa	1358	" "
" Bertil	1357	Kungsgatan 39, Uppsala
" Gunnar	1357	" "
" Peter	1357	" "
Steenberg, Elin	2036	Aker Sykehus, Oslo
Stennrick, Ingegerd	1818	Parkgatan 18, Arvika
Svensson, Kajsa	2054	Backa, Bullaren
Vegelius, Elsa	2055	Dals Rostock
Wägnebo, Bengt	1361	Styckjunkaregatan 3 B, Göteborg N
Wägnegård, Per	1364	Bergmansgatan 22, Mölndal
Wängnerud, Jan	1362	Hasselgatan 3, Höganäs
" Karl-Erik	1363	Mellomgårdsgatan 87, Borås
" Anders	1363	" "
" Lena	1363	" "
" Per	1363	" "
Zwägbergk, Ulla von	1026	Garverigatan 3, Göteborg Ö
Örtenblad, Roland	828	Lysviksgatan 44, Farsta